

Psicologia del Comportament Col·lectiu
AC4 - Medi ambient i comportament humà
Entrega 19/12/04

- GUIA MÒDUL V
- DUBTES DELS MÒDULS
- PRESENTACIÓ PAC 4
- CORRECCIÓ PAC4 (Consultor: David Casulleras Femenia)

GUIA MÒDUL V - MEDI AMBIENT I COMPORTAMENT HUMÀ:

PRESENTACIÓ DEL MÒDUL V (Extret de 01/12/04 a Tauler per David Casulleras Femenia)

Potser al principi algú s'estranya de que la Psicologia Ambiental tingui cabuda en aquesta assignatura. Però si us heu mirat el mòdul fins al final us haureu adonat que els continguts estan plenament justificats dins del marc de la "Psicologia del comportament col·lectiu". I per què? Doncs perquè el que es pretén és que prenguem consciència de les relacions entre les persones i l'ambient (l'entorn), per veure fins a quin punt aquest és un actor més en les nostres relacions i en les nostres formes de comportament. Mai no podrem obviar el paper del ambient en les nostres formes de comportament col·lectiu. Us convido, a més, a mesura que el llegiu, a que proveu d'establir vincle entre el mòdul que hem finalitzat (el de la memòria com a construcció social) amb el que ara encetem.

L'ambient no és només l'ambient "natural" (els espais verds, que és allò que sovint identifiquem amb medi ambient) sinó tots aquells escenaris que ens constitueixen i que constituïm: habitacions, despatxos, hospitals, classes, carrers, barris, ascensors, medis de transport, parcs... Habitualment s'entén que hi ha tres dominis clàssics en la Psicologia Ambiental:

- l'ambient "natural", entès com el medi en què no hi ha hagut quasi intervenció humana "material". Però fins i tot aquest ambient aparentment inalterat ha "patit" una intervenció humana en tant que nosaltres atorguem significats a aquests espais. I justament ens relacionem i vivim aquests espais en relació a aquests significats. Des del moment en què el representem, el signifiquem, en parlem, ens emociona, etc. el medi on succeeix la vida (perquè aquesta no ocorre en el "limbo" sinó en espais) no és neutre.
- el medi construït, que implicaria l'arquitectura, el disseny d'interiors i l'urbanisme.
- i l'ambient social en general, entès com l'ambient que implica l'ús de l'espai físic per definir les formes en que ens hem de relacionar...

Es tractarà de veure doncs quines eines ofereix la Psicologia Ambiental per estudiar com vivim aquests espais, com construïm significats sobre ells, i com aquests espais alhora modulen les nostres relacions.

El mòdul es molt sintètic. Sovint se us farà curt en alguns punts i potser quan un tema es comenci a fer interessant, chack!, hasta aquí puedo leer, aquí lo dejamos i passem a un altre. Però penseu que la Psicologia Ambiental és una disciplina molt àmplia, i el mòdul tracta d'oferir una visió de conjunt... Una visió de conjunt sobre les perspectives que planteja i els temes que es treballen. Quasi cada apartat implica una branca de la Psicologia Ambiental per sí mateixa!

Per cert, un últim comentari. Fa un temps vaig presentar el meu treball de recerca. Sabeu de què tractava? De les representacions del paisatge natural en el cinema.

Jo estic convençut del cabdal paper que el cinema té en les nostres vides. No solament com a forma d'oci sinó també, i entre d'altres coses, com a producte cultural a través del qual les persones pensem la realitat. Em va semblar que les nostres vivències i emocions cap al paisatge estaven influïdes per les pel·lícules (i aquestes, al mateix temps, per la fotografia, la pintura, la literatura, etc.). Al cap i a la fi, molts i moltes de nosaltres no hem vist mai el desert; no hem vist la sabana africana, una illa o la provença italiana (fins i tot moltes persones no han vist mai el mar!). Però no és cert; sí que els hem vist: als films (o millor dit, hem vist una representació dels mateixos).

Sigui com sigui, aquests models ens marquen, ens queden i és inevitable que els tinguem "al cap", encara que no en siguem conscients d'ells, quan ens enfrontem al paisatge "real": quan som "realment" al desert, a l'illa o a Àfrica. Qui no recorda el passeig en avioneta de "Memòries d'Àfrica" o el desert de "El Pacient anglès"? És més, quants desigs de conèixer aquests llocs no han sorgit només de veure'ls a les pel·lícules? Emocions, significats i imaginari col·lectiu generats pel medi artístic (i potser de masses) més important del segle XX: el cinema. Com veieu el vincle amb el mòdul 5 és total: per això us parlo d'aquest treball.

1. DIMENSIONS COGNITIVES, SIMBÒLIQUES I SOCIALS DE L'ENTORN

Des de la dimensió cognitiva, es té en compte la influència de l'ambient sobre l'ésser humà i les accions d'aquest sobre l'ambient, la representació de l'entorn, les actituds vers l'entorn, els mapes cognitius i el comportament, el comportament ecològic responsable, etc.

Des de la dimensió simbòlica, s'emfasitza en temes com l'apropiació de l'espai, la construcció de significats sobre el medi ambient, etc.

Des de la dimensió discursiva, a partir de la científització i tecnificació, hem construït un saber cada cop més especialitzat i més espacialitzat i com aquest saber condiona, d'una manera o altra, les nostres institucions.

2. L'ÉSSER HUMÀ I L'ENTORN

- Com són les representacions i les actituds que tenim vers l'entorn, i la forma en que ens apropiem dels espais i els fem nostres.
- Com construïm, elaborem, i reelaborem significats sobre el medi ambient, i a atendre a la importància d'aquests significats per fer intel·ligibles determinats aspectes del comportament humà.

3. MEDI AMBIENT I COMPORTAMENT

- mapes cognitius
- medi físic construït i problemes socials
- comportament ecològicament responsable
- construcció de significats sobre el medi ambient
- categories espacials de pertinença o d'afiliació a un entorn en la constitució de la identitat

4. LA DIMENSIÓ SOCIO-ESPACIAL DEL COMPORTAMENT

L'entorn és un actor més en la "funció" i el seu paper és de vital importància per entendre el com i el perquè de moltes de les nostres formes de fer en la vida quotidiana.

- territorialitat
- relació entre l'espai personal i la privacitat
- garberament

5. L'IMAGINARI ECOLÒGIC

- discurs verd
- discurs de la sostenibilitat

DUBTES DELS MÒDULS:**Data: 21:59:55 03/12/2004**

Respecte la pregunta de la territorialitat, a l'hora de fer les oportunes observacions conceptuals, per quin autor ens hem de decantar, per Altman o per Gifford? Ho comento perquè depenent d'aquesta tria la posterior argumentació pren una matisació diferent.

Data: 21:52:25 08/12/2004

Mi punto de vista es que Altman plantea una defensa del espacio y Gifford una defensa a través del comportamiento. Lo que quiero decir, intentando resolver el dilema, es que considero que una actitud de comportamiento también puede ser muy defensiva.

En el tema de la inmigración por poner un ejemplo no existe una defensa directa, pero si existen unos mecanismos muy sutiles que defienden la territorialidad a través de normativas de los gobiernos que intenta mantener el control de las pateras, también existen comportamientos racistas, o diferencias entre culturas.

No sé, puede que me equivoque pero creo que los límites de territorialidad existen en ambas teorías

Data: 19:14:55 11/12/2004

De fet és desitjable que ho enfoqueu des de les dues perspectives, posant de relleu els matisos que implica pensar-ho des d'Altman o Gifford.

PRESENTACIÓ PAC 4 - LA DIMENSIÓ SOCIO-ESPACIAL DEL COMPORTAMENT:Objectius

1. Reconèixer la relació entre el pensament i el comportament amb el nostre entorn immediat
2. Reflexionar sobre les eines que ofereix la psicologia ambiental per atendre a aquesta relació

Presentació de la prova

Aquesta quarta PAC pretén que valoreu les possibilitats de les eines conceptuals que ofereix la psicologia ambiental per l'estudi de les relacions entre el medi ambient i el comportament i el pensament humà.

D'acord amb això la prova demana que un cop hagueu treballat el mòdul trobeu exemples vinculats a la vostra quotidianitat que expliquin dos conceptes teòrics fonamentals ("territorialitat" i "privacitat").

Enunciat de la PAC**La dimensió socio-espacial del comportament**

Il·lustreu amb exemples dos dels conceptes que trobeu en aquest mòdul. Els constructes en qüestió són "territorialitat" i "privacitat". És a dir, heu de buscar, per una banda, un exemple que us permeti il·lustrar el concepte de territorialitat (i explicar de forma raonada perquè l'exemple triat permet il·lustrar el concepte de territorialitat) i, per altra banda, un exemple que us permeti il·lustrar el concepte de privacitat (i explicar de forma raonada perquè l'exemple triat permet il·lustrar el concepte de privacitat).

En els exemples heu d'explicar també com el concepte de territorialitat es relaciona amb la interacció i l'organització social i/o amb la identitat personal i/o grupal. De la mateixa manera també cal que expliqueu quin és el vincle entre el concepte de privacitat amb la interacció i l'organització social i/o amb la identitat personal i/o grupal.

Advertència: recordeu que si heu de fer referència a alguna definició o paràgraf literal del material paper heu de senyalar-ho entre cometes (") tal i com faríeu amb una cita.

Criteris d'avaluació

Per valorar aquesta activitat es tindran presents els següents aspectes:

- L'argumentació raonada del perquè l'exemple il·lustra cadascun dels conceptes
- El nivell de comprensió dels conceptes que apareixen al mòdul així com la pertinença i argumentació dels vincles que es demana que establiu.

Format de lliurament

EL producte final d'aquesta PAC serà un document de text que haurà de tenir una extensió màxima de **2 pàgines**. El document ha d'incloure el títol de la PAC i el nom i cognom de la/del estudiant.

El nom del fitxer tindrà el següent format: "cognom1_cognom2_PAC4.doc". Els cognoms s'escriuran sense accents. Per exemple, l'estudiant Adolfo Bioy Casares posaria el següent nom al seu arxiu: "bioy_casares_PAC4.doc".

Les proves s'hauran de lliurar la data indicada a la **Bústia d'Avaluació Continuada**.

Data de lliurament

La data límit per lliurar aquesta activitat és el **16 de desembre** del 2004.

CORRECCIÓ PAC4 (Consultor: David Casulleras Femenia):

Sense Correcció.